

Değerli Konuklar,

Türkiye Yapay Zeka İnisiyatifi tarafından düzenlenen bu etkinlikte sizlerle bir araya gelmekten büyük mutluluk duyuyor, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Konuklar,

Dünyamız daha önce eşi benzeri görülmemiş etki gücüne sahip birçok önemli ilerlemeye tanıklık ediyor. Sanal gerçeklikten kuantum hesaplama, nesnelerin internetinden nanoteknolojiye kadar birçok alanda çığır açan yeniliklerle karşı karşıyayız. Bu gelişmelerin üretkenliği ve verimliliği artırarak ekonomik büyümeye sağlayacağı kayda değer katkı, önemli bir gündem konusu. Öte yandan, teknolojik dönüşümün dinamik yapısı, orta ve uzun vadede bizi bekleyen geleceğin belirsizliğini de beraberinde getiriyor.

Avrupa Birliği, ABD ve Çin gibi yüksek teknoloji odaklı ülkelerin liderliğinde gelişen rekabet ortamı, küresel değer zincirini de derinden etkiliyor. Ülkemizin Küresel Rekabet Endeksi içindeki yüksek teknoloji ihracatına dair konumu maalesef potansiyelini yansıtmıyor. Yüksek teknoloji ürünlerin toplam ihracatımız içindeki payı son 15 yıldır %3-4 bandında seyrediyor. Oysa, en önemli ekonomi paydaşımız olan Avrupa Birliği başta olmak üzere küresel değer zincirindeki konumumuzu, dijital çağın bu evrelerinden itibaren korumalı ve artırmalıyız. Türkiye'nin, geleneksel ekonomide küresel GSYH içindeki %1'lik payına karşılık, dijital ekonomideki payı %1 (binde bir) civarında.¹ Yüksek teknoloji ile kalkınma yaklaşımının unsurlarını bütünsel ele almalıyız. Teknoloji üretimi ile teknolojiyi iş modellerine entegre etme yetkinliklerimizi artırmak için Ar-Ge dahil yatırımları kararlılıkla sürdürmeliyiz.

Değerli konuklar,

Veri ekonomisi iş dünyasında giderek daha stratejik rol kazanıyor. Özellikle kişisel olmayan verilerin ticarileştirilmesi yeni iş alanlarına kapı açarken inovasyon ve büyüme için de önemli fırsatlar yaratıyor.

Genişbant teknolojisinin ve mobil cihazların yaygınlaşmasıyla veri miktarında muazzam bir artış gözlemleniyor. Akıllı cihazların iş modellerine ve toplumsal hayata geniş entegrasyonu, verilerin çeşitliliğini, toplanma hızını ve hacmini katlayarak büyütüyor.

Bu kapsamda yapay zeka, ekonominin ve toplumun neredeyse her alanına dokunan niteliğiyle 'dijital devrim'in en geniş pencerelerini aralıyor.

Yapay zeka, büyük veri setlerini toplama, derinlemesine analiz etme ve eyleme dönük içgörüler üretme konularında yetkin bir araç haline geldi. Bu yetenek şirketlere daha bilinçli ve stratejik kararlar alma fırsatı sunarak rekabet avantajı da sağlıyor.

Bugün, tarımsal üretimde verimliliğin artırılmasından iklim değişikliğiyle mücadeleye, otonom araçlardan çevrimiçi platformlara kadar pek çok alanda yapay zekanın potansiyelinden yararlanıyoruz. Yapay zekanın yaygın bir şekilde benimsenmesinin on yıl içinde küresel gayri safi yurtiçi hasılayı %7 (yaklaşık 7 trilyon dolar) ve üretkenliği %1,5 puan artırması öngörülmüyor.²

---

¹ TÜSİAD-TÜBİSAD Türkiye'nin 2. Yüzyılında Yüksek Teknoloji için Eylem Çağrısı Raporu

² <https://www.goldmansachs.com/intelligence/pages/generative-ai-could-raise-global-gdp-by-7-percent.html>

Değerli Konuklar,

Dijital dönüşüm, iş dünyasında köklü ve süreklilik arz eden bir değişim süreci yaratırken kurumların bu yeni paradigmaya uyum sağlamalarında girişimcilik kültürünü benimsemeleri de önemli rol oynuyor. Son yıllarda yapay zeka girişimleri, ülkemizde hem yatırım sayısı hem de yatırım miktarı bakımından oyun ve fintech sektörleriyle rekabet eder bir seviyeye ulaştı. Tarım, enerji ve sağlık gibi farklı alanları da kapsayan yapay zeka girişimlerinin önümüzdeki yıllarda daha da ivmelenmesi bekleniyor. Bu gelişmeler, Türkiye'nin teknoloji ve inovasyon alanında küresel ölçekte dikkate değer bir oyuncu olma potansiyelinin ne denli güçlü olduğunu ortaya koyuyor.

Avrupa Birliği'nin çok yakın tarihte kabul ettiği Yapay Zeka Yasası gibi düzenlemeler, yapay zeka uygulamalarının geliştirilmesi ve kullanılması sürecinde şeffaflığı, hesap verebilirliği, riskleri ve insan odaklılığı güvence altına almayı hedefliyor.

Türkiye'nin veri ekonomisinde lider bir rol oynama hedefi doğrultusunda, yapay zeka alanında küresel düzenleyici çerçeveleri yakından takip etmesi ve ulusal mevzuatını bu doğrultuda güncellemesi büyük önem taşıyor. Dijital çağın getirdiği dinamiklere uyum sağlarken kuşkusuz inovasyon ve rekabetçilikle aynı anda veri güvenliğini de gözetmek zorundayız. GDPR uyumlu düzenlemelerin hızla tamamlanması bu kapsamda öncelik arz ediyor.

Değerli konuklar,

Üretkenliği artırabilecek ve küresel büyümeyi destekleyebilecek bir teknolojik devrimin eşliğindeyiz. "Avrupa Rekabetçiliğinin Geleceği"ne dair Draghi raporu bu mercekten Avrupa Birliği için değerlendirme yaparken ülkemiz açısından da titizlikle takip edilmesi gereken unsurlar barındırıyor. Dijitalleşme ve ileri teknolojiler, yapay zeka; Avrupa'nın sürdürülebilir ve güçlü büyüme hedeflerinin ana kaldıraçları arasında konumlanıyor.

Ülkelerin doğru politikaları oluşturmasına yardımcı olmak için IMF, açıkladığı Yapay Zeka Hazırlık Endeksinde konuyu;

- dijital altyapı,
- insan kaynağı ve işgücü piyasası,
- inovasyon ve ekonomik entegrasyon ile
- regülasyon ve etik olmak üzere dört temel boyutta ele alıyor.

Bulgular, gelişmiş ve bazı gelişmekte olan piyasa ekonomilerinin düşük gelirli ülkelere kıyasla yapay zekayı benimseme eğiliminin daha yüksek olduğunu ortaya koyuyor. Öte yandan ülkeler arasında önemli farklılıklar bulunuyor. Singapur (0.80), Danimarka (0.78) ve Amerika Birleşik Devletleri (0.77) izlenen bu dört kategoride endeksin en üstlerinde yer alıyor. Türkiye ise 0.54 ile gelişmekte olan ülkelerin ortalamasının üstünde (0.46) seyrederek önemli bir potansiyele sahip olduğunu gösteriyor.³

Tarihsel olarak otomasyondaki ilerlemeler genellikle rutin görevleri etkilemişken yapay zekanın en ayırt edici özelliklerinden biri yüksek beceri gerektiren işleri de etkileme olasılığı. Yapılan araştırmaların çıktıları oldukça çarpıcı.

- Küresel istihdamın neredeyse %40'ı yapay zekaya maruz kalıyor.
- Gelişmiş ekonomilerde işgücünün yaklaşık %60'ının yapay zekadan etkilenebileceği öngörülüyor.

³ https://www.imf.org/external/datamapper/AI_PI@AIP/ADVEC/EME/LIC

- Gelişmekte olan pazar ekonomilerinde ise yapay zeka etkisinin %40 olması bekleniyor.⁴

Yapay zekanın dönüştürücü potansiyelinden yararlanabilmek için dijital altyapıya yatırım yapılması, yeniden beceri kazandırma programlarının yaygınlaştırılması, düzenleyici çerçeve ve stratejilerin oluşturulması kritik bir önem taşıyor.

Mevcut eşitsizliklerin ve yapısal ihtiyaçların daha da derinleşmesini engellemek amacıyla, zamanında ve birlikte harekete geçtiğimiz takdirde, teknolojinin yıkıcı potansiyeline karşı topyekun bir hazırlık içinde olabiliriz.

Bu anlayışla, dijital dönüşüm sürecinde eğitim sistemimizi gözden geçirmeliyiz. Her bireye, okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar, çağdaş ve bilimsel bir yaklaşımı temel alan nitelikli eğitimi 21. yüzyıl becerilerini içerecek şekilde sunmalıyız. Otomasyon ve yapay zeka uygulamalarının doğurabileceği istihdam kayıplarını en aza indirmek için yeni meslekleri ve piyasaları dikkate alan kapsamlı eğitim programlarını uygulamaya koymalıyız.

Değerli konuklar,

Yapay zekanın tetiklediği bu teknolojik dönüşüm, ekonominin ve toplumsal sistemin dinamiklerini kökten değiştiriyor. Bizleri bekleyen bu değişimlerin kapsamlı bir şekilde ele alınacağı, ufuk açıcı ve verimli bir etkinlik olması temennisi ile Türkiye Yapay Zeka İnisiyatifi'ni bu önemli etkinliği düzenlediği için kutluyorum. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

---

⁴ <https://www.imf.org/en/Publications/Staff-Discussion-Notes/Issues/2024/01/14/Gen-AI-Artificial-Intelligence-and-the-Future-of-Work-542379>